

מראי מקומות - סוכה

לב.

ד, א"כ הול"ל דסליק בחד גיסא, והרמב"ם פי' (לפי פי' ר' מנחם) דסליק בחד הוצא היינו דהיו עליו אחת אחת מתחלת ברייתו ולא הי' להם תיומת. והריטב"א הביא פרש"י, ועוד פי' שאין רוב עליו כפולין אלא שעולין אחת אחת (והוא ע"פ שי' הרמב"ם, שהרי הרמב"ם ס"ל דתיומת היינו כפילות של כל עלה), וכ' דשניהם פסולים. ועוד הביא מח' אם הפסול הוא רק ליום ראשון, או לכל ז' ימים. וכ', דלפי פרש"י פשוט שהוא פסול כל ז' ימים, שהוא פסול בגופו, אבל לפי פי' הרמב"ם יש לדון דאולי אינו פסול אלא מדין הדר ולכן יהי' כשר בשאר הימים, אלא דמדוייק מל' הגמ' "בעל מום" דהפסול הוא בגופו ופסול כל ז'.

ה. ממאי דהאי כפות תמרים דלולבא הוא, אימא חרותא, בעינא כפות וליכא

הק' הכפות תמרים, מאי פריה, הרי שי' ר' יהודה היא דאם נפרדו עליו ולא כפתו, פסול, וחרותא א"א לכופתו, וא"כ ודאי פסול לר' יהודה. ותני' דכוונת הגמ' להק' לפי חכמים, דס"ל דנפרדו עליו כשר, וא"כ משמע דלא דרשי רבנן דכפות היינו מלשון כפיתה, וא"כ ק', לדידהו ממאי דכפות תמרים לולבא הוא, אימא חרותא. ומשני בעינן כפות וליכא, כלומה לעולם רבנן נמי דרשי כפות לשון כפיתה ואגד, ומ"מ הם מכשירים בנפרדו עליו, משום דראוי לכופתו, וכל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו, אבל חרותא אין ראוי לכופתו. ועע"ש מש"כ ליישב באו"א, דבאמת הק' הגמ' לר' יהודה, ע"ש.

ה. לא שנו אלא שראשו של זה מגיע לצד עיקרו של זה, וכו'

וכ' הרא"ש (סי' ב') דהיכא שאין ראשו של זה מגיע לזה, פסול משום שנשארה השדרה ערומה ואינו הדור. וע"ע בביאור הלכה (סוף סי' תרמו) דדייק מדברי המ"מ (לולב ת, ט) דכ' דכל הפסולים שהרמב"ם הזכיר בפ"ז פסולין אף בשאר הימים, ודייק הביאור"ל דס"ל דכל הפסולים שהם בפ"ח פסולים רק ביום א', ופסול זה בתוכם, וא"כ ע"כ הפסול הוא משום הדה, ולכן כשר בשאר הימים. אבל העמק ברכה (לולב י) הביא בשם הריטב"א דהפסול הוא משום שאין שמו עליו, והוי אופתא ופסול כל ז', ותמה על המ"ב שלא ציין זה.

א. לא שנו אלא נקטם אבל נסדק כשר

הר"ן והריטב"א פי' דנסדק היינו דומיא דנקטם, דהיינו בעלה העליון בראשו. והקשו, הא לקמן אי' דנחלקה התיומת פסול, ופירושו דהתיומת היינו העלה האמצעי, והתם אע"ג דלא עביד כהמנק פסול, ומ"ש. ותני', דכי פסלי' בנחלקה התיומת היינו דוקא ברובא, אבל מיעוטא לא מיפסל, אלא היכא דעביד כי המנק. ויש מחמירין ומפרשין דנסדק במקום התיומת נחלק שמו ופסול, והא דנסדק כשר היינו באמצע העלה לארכו. עוד צידדו לומר דכי שרינן נסדק היינו בשנסדק לרחבו, אבל נחלק התיום אפי' במיעוט פסול. וכל זה אי אמרי' דנסדק ונחלק קאי על העלה האמצעי, אבל יש מהלך בראשונים (כ"כ הרא"ש בשם הר"ף והרמב"ם, ואולי כן היא גם כוונת רש"י [עכ"פ בנסדק, אבל בנחלקו כ' דקאי על ב' העליון עליונים אמצעים] במה דכ' "נסדקו ראשי העליון") דסברי דצריך דוקא שנחלקו רוב העליון, וכן שיסדקו רוב העליון כהמנק, אבל אם רק מיעוט העליון נחלקו או נסדקו, ואפי' העלה האמצעי, כשר. ולדינא, המחבר והטור (או"ח תרמה, ג) פסקו כדעה אחרונה זו, דכל הפסולים הם רק ברוב העליון, אבל הרמ"א כ' דנוהגין להחמיר אפי' אם נחלק רק העלה האמצעי.

ב. כפוף

כ' הטור (או"ח תרמה, ט) דמה שכפוף פסול הוא רק כשהשדרה כפופה, אבל אם עליו כפופין בראשו כמו שהדרך בהרבה לולבין, כשר. והב"י כ' דהוא משו"ת הרא"ש (כלל כד סי' י), ושם כ' דאדרבה, אוהב יותר לצאת בלולב כזה, שאין העליון נחלקין, ותיומתו קיימת. וכ' הדרכי משה (שם, ו) דכן נוהגין, ודלא כמש"כ הר"ן (וכ"כ הריטב"א) דאף אם העליון כפופין יש לחוש. וע' מ"ב (שם, מ) דכ' בשם הלבוש דכל זה הוא רק אם העלה העליון לבד כפוף, אבל אם כולן או רובן כפופין כל שהוא פסול, דודאי זה שינוי מברייתו ואינו הדר כלל, אבל הביא דהט"ז כ' שאין לחלק, ולדינא ודאי בדאיכא אחר אין לצאת בלולב שכל או רוב עליו כפופין. עוד כ' בשם יש פוסקים שמחמירין לגמרי, דהיינו כדעת הר"ן והריטב"א, אבל כ' דהמנהג להקל.

ג. האי לולבא דסליק בחד הוצא

רש"י פי' שכל עליו מצד אחד. והק' עליו ר' מנחם (לולב ת,